

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакае — -1...+1, уначы — -1...+1, на працягу сутак — снег; у Брэсце ўдзень — -1...+1, дождж, уначы — -1...+1, снег; у Гродне ўдзень — -1...+1, дождж, уначы — -1...+1, снег; у Віцебску ўдзень — -1...+1, уначы — -2...0, на працягу сутак — снег; у Гомелі ўдзень — -1...+1, уначы — -1...+1, на працягу сутак — снег; у Магілёве ўдзень — -1...+1, уначы — -2...0, на працягу сутак — снег.

www.meteo.by

Пейджинговую связь
редакции обеспечивает
МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 209-45-45
(017) 209-45-55

ПУЛЬС

ТОП-ПАЛІТЫКА

СВЕЖАЯ ТЕМА

Чакаецца візіт прадстаўнікоў еўрапейскай парламенцкай «тройкі»

У канцы студзеня чакаецца візіт у Беларусь прадстаўнікоў еўрапейскай парламенцкай «тройкі» — парламенцкіх асамблей Савета Еўропы, АБСЕ і Еўрапейскага парламента. Як паведаміў старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП) Анатоль Лябедзька, гэта будзе рабочая пасадка, падчас якой прадстаўнікі «тройкі» азнаёмяцца з унутрыпалітычнай сітуацыяй у Беларусі. Палітык мяркуе, што ў склад парламенцкай «тройкі» ўвайдуць кіраўнікі рабочых груп па Беларусі — Ута Папф (ПА АБСЕ), Енас Чэкуліс (ПАСЕ) і Ян Віерсма (Еўрапарламент). Апошні раз менавіта ў такім фармаце прадстаўнікі еўрапейскіх парламенцкіх структур наведвалі Беларусь у 2001 годзе. А. Лябедзька заявіў, што пераважна будзе гаворка пра асабістыя кааляцыі «5+4», у якую ўваходзіць і АГП, вітае рашэнне еўрапейскіх структур аднавіць работу ў рамках парламенцкай «тройкі». «Гэта дазволіць ім выпрацаваць адзіную пазіцыю ў дачыненні да Беларусі і скараціць для беларускіх уладаў поле для палітычнага маневру», — лічыць А. Лябедзька.

Юрый ПАЦЁМКІН.

Хрыстас Пургурыдэс рыхтуе «бомбу»

Дакладчыч Парламенцкай асамблеі Рады Еўропы Хрыстас Пургурыдэс абураны адсутнасцю адказу беларускіх уладаў на мемарандум у справах зніжкі. Ён кажа, што гэты факт толькі пагваджае, што агонь мемарандуму пра зніжкі ў Беларусі абрунтаваны. Калі пры канцы студзеня ў Страсбургу збірацца зімовая сесія ПАРЭ, яе юрыдычны камітэт абмяркуе канчатковую справу Хрыстас Пургурыдэс.

Хрыстас Пургурыдэс даў беларускім уладам час на пачатку студзеня, каб яны адказалі на яго мемарандум «Зніжкі асобы ў Беларусі». Але, як паведаміў Х. Пургурыдэс Радзе «Свабода», адказ ад беларускіх уладаў ён так і не атрымаў.

«Я даў ім усё магчымыя абвержэнні мае палітрэзныя высновы. Паколькі дагэтуль я нічога ад іх не атрымаў, я не буду кантактаваць з імі зноў. Я атрымаў лісты ад жонкі зніжкі ды ад іншых беларусаў. Яны прапаноўвалі зробіць дапамогу. Я, безумоўна, дадам ім да сваёй тэхніцы — пасыл гэты мемарандум, а не канчаткова справядна», — паведаміў дакладчыч ПАРЭ.

Паводле Хрыстаса Пургурыдэса, канчатковы тэкст ягонага справяднага можа стаць сапраўднай бомбай для цывілізацыі Еўропы.

«Хартыя-97».

Траты на дачы

У вёсцы Каменка Горацкага раёна Магілёўскай вобласці супрацоўнікі ўпраўлення Камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй па Магілёўскай вобласці і аддзела крымінальнага вышуку Дрыбінскага РАУС уладчыком дома непрыяцельска жыхара Магілёва канфіскавалі вінтоўку Мосіна калібры 7,62 мм, 92 патроны да яе і 6,6 кг тратылу. Пра гэта БелаПАН паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязей МУС Беларусі.

Паводле звестак МУС, з пачатку года ў афёры незаконных дзеянняў у дачыненні да агітпрапаганды, бандытаў і выбуховых рэчываў у Беларусі зарэгістравана 13 злачынстваў. За гэты ж час у мінулым годзе такіх злачынстваў было выяўлена ўсёго тры.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Сяргей Сідорскі адкрывае адну з выставы ў Мінску.

Фота ByMedia.net

SOS!

Если вам угрожают убийством...

Вчера «Народная воля» сообщила о том, что неизвестный мужчина угрожает убийством журналисту «Белорусской деловой газеты» Ирине Маковецкой.

«Я сразу позвонила в «02», сказала, что мне угрожают убийством, попросила, чтобы попробовали определить номер звонившего, потому что он обещал перезвонить еще», — рассказала Ирина. — Там сказали, что это сделать невозможно: у милиции нет таких возможностей... По-сочувствую, мне предложили просто написать заявление по месту жительства...»

Действительно ли в МВД Беларуси сегодня нет возможности вычислить, с какого номера телефона звонят с угрозами? Есть ли подобные возможности в КГБ и прокуратуре страны? Что вообще делать и к кому обращаться, если вам угрожают расправой?

С такими вопросами «Народная воля» обратилась к компетентным лицам.

Геннадий КЛЕПЧАК,
временный исполняющий
должности начальника
Управления информации
и общественных связей
Министерства внутренних дел:

— Я не большой специалист в области технической оснащённости и технических возможностей вообще, но, насколько я знаю, если трубка не положена и соединение с абонентом ещё есть, тогда на АТС можно определить, откуда звонят. А если разговор закончен — увы...
Криминальная разведка по-

добными вопросами не занимается, у нее несколько иные задачи. Если вам угрожают убийством, надо обращаться в милицию. Звонить в дежурную часть, писать заявление по месту жительства. Любое заявление обязательно принять и рассматривать.

Мечислав ГРИБ,
генерал-лейтенант милиции:

— Я уже давно не работаю в милиции, но в мою бытность районные отделы органов внутренних дел действительно подобных возможностей не имели. Об-

по мнению некоторых, сегодня самая суперсовременная техника, используемая для оперативно-розыскной деятельности, будто бы существует и в прокуратуре...

Юрий АЗАРЕНКО,
пресс-секретарь
прокуратуры
Беларуси:

— Если бы Ирина Маковецкая сама позвонила, я бы более подробно объяснил... Во-первых, удобнее всего в данной ситуации обратиться с заявлением в Комитет госбезопасности. Если они найдут состав, то у них есть возможность с санкции прокуратуры попытаться найти тех, кто угрожает по телефону. Насколько я знаю, такие случаи уже были. Так, одному милиционеру товарищу угрожали по телефону, эти люди были найдены и привлечены к ответственности. Но самая опасная в этом плане все-таки не прокуратура, а КГБ.

Во-вторых, нужно, естественно, обращаться к оперативникам. И прежде всего с официальным заявлением к начальнику район-

ного отделения милиции: на любое официальное заявление силовые структуры обязаны реагировать. Если все-таки в милиции отказали, обращайтесь в КГБ.

То есть ресурсы того секретного спецподразделения, которое раньше возглавлял Васильченко, не привлекаются к подобным делам?

— Я не знаю, что при прокуратуре есть какие-то спецподразделения.

Александр БАЗАНОВ,
руководитель
Центра информации
и общественных связей КГБ:

— В практике КГБ были случаи подобного рода, и мы успешно определяли лиц, занимающихся телефонным терроризмом. В одном случае это был человек технической незрелости, другие истории связаны с криминальным прошлым.

Человек, который попал в такую ситуацию, как Ирина Маковецкая, прежде всего должен обратиться с письменным заявлением в органы правопорядка.

потому что только тогда специалисты могут начать проведение комплексной оперативно-розыскных мер.

Люди, желающие отплатить себя от проявления телефонного терроризма, могут договориться в своем заявлении согласиться с тем, что в отношении их телефонов будут проводиться оперативно-розыскные мероприятия. То есть телефон будет поставлен на контроль с целью выявления последующих угроз. Эта практика имеет место и она в случаях проявления подобных угроз довольно эффективна.

В любом случае практика раскрытия подобного рода угроз безотказно выполняется, существует КГБ в основном занимается случаями угроз в отношении политических и общественных деятелей. Журналист тоже относится к общественным деятелям. Но тот случай, который описан в газете, скорее всего, имеет милиционную направленность, там, видимо, есть криминальные проявления угроз...

Марина КОКТЫШ.

ПАМЯТЬ

Вандалы не забывают Куропаты

Напраздні 10-х угодкаў візіту амерыканскага прэзідэнта ў Беларусь Біла Клінтана невідомыя зламыснікі зламалі так званую лаўку Клінтана.

15 студзеня 1994 года ў Беларусі афіцыйным візітам знаходзіўся тагачасны прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі Біла Клінтан. Амерыканскі прэзідэнт палічыў за неабходнае наведацца ў Куропаты — месца масавых пахаванняў ахвяр палітычных рэпрэсій. Практычна Клінтан стаў знамяцім свабоднага свету. Высокі ўстаўкаваў да яго візіту маршравой пільна з налісам на англійскай і беларускай мовах «Ад народа Злучаных Штатаў Амерыкі беларусаму народу» лоззі паліцыі ставіць самаробныя крыжы.

Так званую лаўку Клінтана ўсталявалі 9 студзеня, 15-га адбылося яе ўрачыстае адкрыццё. Сёння 9 студзеня сябры Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі БНФ вырашылі адзначыць дзесяцігоддзя візіту Біла Клінтана і накіравалі ў Куропаты, каб устанавіць да помніка кветкі і вянок.

— Мы абураліся, але не здзіўляліся таму, што ўбачылі, — расказаў сакратар управы КХП-БНФ Аляксей ЧАХОШКІ. — Лаўка была зваротная, праўда, не разбілі. Хлопчы і дзяўчынкі напраздні пачалі паліць лаўку.

Дарчы, гэта не першы падобны выпадак у Куропатах. Упершыню помнік стаў аб'ектам дзеянняў зламыснікаў яшчэ ў 1997 годзе. А тры гады таму невідомыя вандалы ўчынілі сапраўднае дзікуства: лаўку Клінтана разбілі. Тых, хто гэта зрабіў, знайсці не ўдалося. А помнік адраставалі зноў урачыста адкрылі. Аляксей ЧАХОШКІ, вядомы беларускі скульптар, які займаўся рэстаўрацыяй, кажа так: «Раскаліну ў месцы разлому на помніку я замацаваў не стаў (а пакапаў) гуды жалюды каменны вянок (М.Э.). Дакумент ёсць дакумент. Хай людзі глядзяць і ведаюць, што адбылося. І вандалышчы інакш».

Тым не менш апошнія тры гады Куропаты ўсё час працягвалі да сябе ўвагу вандалаў. «Пасля таго як адраставалі помнік адрабавалі амбасадар ЗША Майкл Козак, кожны год яго ламалі. То кавалачак адбілі, то павернулі. Вось такая наша паліцыя...» — з горчым заўважае Аляксей ЧАХОШКІ.

Марыя ЭЙСМАНТ.

На здымку: тагачасны пасол ЗША ў Беларусі Майкл Козак у час адкрыцця адраставалі лаўку, устанавіў яе Клінтанам 15 студзеня 1994 года на месцы пахавання ахвяр сталінскіх рэпрэсій у Куропатах.

Фота ByMedia.net

ГЛАС НАРОДА

Не забота, а издевательство

Полностью согласен с тем, что высказал в своем письме в редакцию житель г. Гродно Буран («Народная воля», 17.12.2003 г.). Он как бы в концентрированном виде изложил на страницах газеты все то, о чем говорит на кухнях подавляющее большинство пенсионеров.

Да, вряд ли найдем в мире страну, где бы жители трепали на коммунальные услуги 80-90 процентов своей пенсии, как это практикуется у нас.

Сколько раз высокие должностные лица, начиная с прошлого года, клялись перед народом, что тарифы повышались не будут. Но в жизни все вышло как раз наоборот. Взять хотя бы плату за воду. Начиная с апреля, она ежемесячно увеличилась на 1-3 процента.

Или, как, например, дала жителям г. Минска ликвидация лотков торговли овощами и фруктами? Во всех цивилизованных странах фрукты и овощи торгуют с лотков на улице. Любой покупатель может сам отобрать то, что ему нравится. И местные власти не считают, что эти торговые точки портят вид города. У нас же все как не у людей. Под видом того, что город надо приводить в порядок, насильно заставляли людей в государственные магазины, где торговля овощами и фруктами организована по советскому образцу, замоватым провалами, да еще по ценам в 1,5-2 раза выше, чем это было при рыночной торговле. Достаточно побывать, например, в продовольственном магазине по ул. Восточной или в рядом расположенном магазине «Золотая рыбка». Хурма здесь в конце ноября продалась по 5-7 тысяч рублей за килограмм, а

на лотках рядом — по 1,5 тысячи рублей, бананы по 1750 рублей и, соответственно, по 1-1,1 тысячи рублей и т.д.

Ходить на рынок старым людям очень тяжело, а киоски и лотки были близко от дома. Но власти понадобилось искусственно, за счет тощих кошельков пенсионеров, реанимировать умирающую государственную торговлю, силой заставить туда людей хотя бы таким методом.

Или вот еще одна инициатива наших правителей. Недавно по телевидению сообщили о том, что готовится решение о повышении таможенных пошлин на товары, поступающие на наш рынок по линии «Second Hand». И делается это якобы для того, чтобы защитить наш внутренний рынок. Какой цинизм, какое издевательство! Ведь все знают, что основными покупателями этих товаров являются обнищавшие слои населения. Потому что эти поношенные изделия стоят копейки, а нашего производства — тысячи и десятки тысяч рублей. Значит, надо лишить людей последней возможности купить себе одежду. Пусть себе ходят голодные и раздетые. И самое главное — знают, что их мера ни к чему не приведет, никто наши товары покупать не сможет, все равно они останутся на складах.

Я привел несколько примеров из десятков тех, что принимаются правительством в ущерб своему народу. Но даже этого хватит, чтобы говорить о сношении народного доверия к правящему режиму и его руководству.

Ян ЧИЖЕВСКИЙ, житель Минска.

Может, и не тратит зря порою?

Александр КЛАСКОВСКИЙ

Порой создается впечатление, что масса соотечественников в принципе не умеет ватся жизни, выстраивать свой быт и отношения с окружающими гармонично, культурно, цивилизованно.

Но я бы не советовал тут сразу вешать собак на пресловутый «режим», который-де обрекает нас на такое мрачное существование. Каждый из нас может не напрягаться вспомнить людей, которые и в наших действительных не тепличных условиях умудряются жить красиво. Регулярно чистят ботинки, ходят в театры, водят детей в колледж, друзей и даже суровых продавцов в орбиту своего светлого настроения и дарят женщинам цветы не только 8 Марта.

Но таких — намного меньше, чем хотелось бы. Мрачные люди, атрофичная настроенность на агрессию; хамство как универсальный способ решения межличностных проблем, тупой вандализм в подъездах — увы, характерные штрихи к портрету нашего общества.

Вернувшись недавно из Бельгии, где в течение двух недель в сладкой вечерней полудреме прокручивал в голове впечатления поездки, когда в автобусе, шедший из национального аэропорта в столицу, полдела компании — сильно нетрезвых женщин. Через минуту разговоры дискуссии с водителем об оплате проезда, причем с обеих сторон посыпались выражения, которые могли бы посорить этнографией с возводимой Национальной библиотекой. И я понял, что вернулся на родину.

При этом, заметьте, масса сограждан свято уверена, что пусть они там богатые, зато мы затыкаем их за пояс по части духовности. Подобные ласкающие мысли национальное самлюбие мысленно регулирует и подогревает как лавина, заваливая на некоем особом сакральной миссии белорусов, по крайней мере в рамках восточнославянской цивилизации, так и оппоненты власти из национально-демократической толпы. Вот и Зенон Позняк в значочном докладе на последнем съезде КХП-БНФ отметил, что «мы имеем зряпающих, но не зблудились».

А если без мифов? Если трезво и честно? На какой ступени культуры и цивилизованности стоит белорус? И насколько — уже предвещающий тень пассионарных бурь? — не эта ли самая ступень цивилизованности, зрелости общества определяет качество господствующей власти? По Сеньке вель шапка.

Политолог Юрий Дракохруст в интервью для «Белорусских новостей» сразу подчеркнул сложность и многоаспектность вопроса. «Возможно, уровень культуры белорусов и не вполне соответствует заявленным стандартам. И на самом деле, в Европе, в частности, в Польше (заметьте, политический антагонист!) о том, что наша страна есть некий культурный центр — то ли оплот восточнославянской цивилизации, то ли островок «национальной культуры» Европы». Только надо ли нам претендовать на некое мессианство? — задается вопросом собеседник. Да, контраст между Западом и нашей страной — хотя бы в плане бытовой культуры — заметен. Но убивать на этом поводу гордость не надо.

Соль в том, что народ — путешествуя, сидя в Интернете, потребляя бытовые блага «загнивающего Запада» — сам вырастает в цивилизацию, приобщается к лучшим ее достижениям, в том числе рыночной экономике, принципам уважения личности. Или, если хотите, цивилизация входит в нас.

И никакими декретами, никакими протекционистскими мерами по защите государственной идеологии этот импорт цивилизованности не перекрошь. Может, и не тратит зря порою?

«Белорусские новости»

Виза ў абход

У Мінску праваахоўнымі органамі Беларусі выяўлена і прыцягнута да адказнасці група грамадзян, якія клалі пасольствам ФРГ сістэматычна прапаноўвалі сваю дапамогу ў афармленні дакументаў на выезд у Германію за пазначанае ўзнагароджанне ў доларах ЗША.

Пры гэтым, як паведамілі БелаПАН ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязей МУС краіны, афармленыя такім чынам дакументы не адпавядалі ўстаноўленым урам і ў пасольстве Германіі не прымаюцца.

У гэтай сувязі Упраўленне па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі МУС Беларусі нагадвае, што за парушэння пункта 2.1 Дэкрэта прэзідэнта № 1 ад 5 лютага 1997 года «Аб мерах па забеспячэнні парадку пры ажыццяўленні валютных аперацый» прыцягненні да адміністрацыйнай адказнасці падлягаюць як

асоби, што ажыццяўляюць афармленне дакументаў на выезд, так і тых, хто аплачвае гэтыя паслугі. Паводле звестак МУС, з пачатку года на тэрыторыі, сумарна ў пасольствам Германіі ў Мінску, за парушэння наведзенай дэкрэта да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнуты ўжо 26 чалавек. Супраць іх убудаваны будучы працаваў у раёне пасольстваў у мэтах вызначэння асоб, якія ўчыняюць махлярскія дзеянні ў дачыненні да грамадзян, жадаючых аформіць дакументы для выезду за межы краіны.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Германия: старт реформ

После пражских и сарайских дебатов об реформах, им, наряду с, дадена "звездная карта". На нечаровных павильонах германского парламента: бундестага и палаты федеральных земельных депутатов года одобрили пакет эканамічных законапраектаў, закладных ажыццёў развіцця краіны.

Такім чынам, з пачатку года ў Германіі распачаты важныя эканамічныя рэформы. У чым іх сутнасць і што з нямецкага вопыту не пашкодыла б пераказаць нам?

Найперш, варта адзначыць, што рэформы, нягледзячы на, вялікую незадаволенасць, пачаты. Года з хвосцікам дабавіў капітал, каб выправіць стратэгію і тактыку. У нас жа размовы аб неабходнасці рэфарм цягнуцца дзесяці гадоў, а воз, як кажуць, на месцы. Па-другое, пакет нямецкіх рэфарм — вынік кампрамісу паміж урадам і апазіцыяй. Гэта яшчэ адзін урок Беларусі: як трэба працаваць з тымі, у каго ніякіх пашкодыла да жыццёвых праблем.

Другі кампраміс цяжка. Апазіцыйныя партыі маюць большасць у палатэ федэральных земляў. Таму маглі б заблакаваць заходы ўрада, і тады ніякай рэфармы не было б. Некаторыя дзеянні да гэтага і схілялі справу, разглядачы такім чынам выклікаў урадавы крызіс, дагэмічныя выбары і прыйсці да ўрада.

Кожны развіццё палітэ адкінула да краіны назад. Тут сваё слова сказала папулярны ў Германіі лідэр Хрысціянска-дэмакратычнага саюза і яго парламенцкі фракцыя Ангела Меркель. Яе доктрына: "Аказвацца перад адважным выбарам, прынятыя рэформы аддаць, агульнадзяржаўным інтарэсам, а не кароткачасовым партыйна-палітычным матывам, якімі б заманілі іныя ні здаваліся б", — абвясціў краіну і стаў дэвізам дзя і праголам да пошукі кампрамісу.

А калі пер са сутнасць рэфарм. Яе галоўныя звесткі — падаткі. З пачатку года пачатковая стаўка падаткаабкладання зніжасца з 19,9 працэнта да 16 працэнта, а вершыня — з 48,5 да 45 працэнтаў. У цэлым падатковае даўленне зменшыцца прыкладна на 15 мільярдэў еўра. Як бачым, каб

тва Германіі схіляюцца на карысць рэфармавання эканомікі. Цікава, што згодна з аптымізмам, праведзеным у зямлі Шлезвіг-Гальштэйна, кожны пятай дзясяткай неабходным значнае скарачэнне дзяржаўных даходаў, а прыняты пакет рэфарм недастатковым. Кожны чацвёрты згодны з тым, што рэформы нельга было больш адкладваць, а дзесяцін ўрада ў даным накірунку характарызуе як "даволі вялікую". Апытанне, праведзенае па заказе часопіса "Штэрн", паказала, што 45 працэнтаў рэспандэнтаў разлічывае, што ў іх кашальцы ў сувязі з рэфармай грошай павялічыцца.

Такія настроі простых грамадзян — важны падмурак ажыццяўлення пераўтварэнняў. Так што іхжака разумець беларускія ўлады, якія не проста ўхіляюцца ад вострых дыскусій, але і імкнучыся заткнуць рот тым, хто мае іншыя погляды на развіццё краіны.

ЛЮБОПЫТНО

В ванну — вместе с партнером

Правительство Филиппин призывает своих граждан принимать ванну вместе со своими партнерами.

Но этот шаг, который может вызвать у некоторых саркастическую улыбку, отнюдь не пропагандирует более интимные отношения между людьми. Это вполне серьезное предложение Министерства по вопросам окружающей среды, призванное помочь преодолеть нехватку воды в стране.

"Начинать принимать ванну вместе с вашим партнером, чтобы сэкономить воду", — говорится в заявлении министерства.

Дикий кабан ищет Берлину

Житель Берлина попал в больницу после того, как в его квартиру вошел дикий кабан.

Как заявил агентству Рейтер представитель полиции, кабан, который искал, чем бы поживиться, укусил мужчину за ногу и после этого удрал обратно в лес. "Дикий кабан проник в комнату через балконную дверь и прятался под столом", — добавил полицейский. Он отметил, что когда пострадавший пытался вспугнуть кабана и выпроводить его за дверь, "тот разорвался".

Экологи полагают, что в окрестностях Берлина обитают не только тысячи диких кабанов, которые достигают 150 килограммов веса. В период бескомпромиссы они заходят в город.

Четверть века от помолвки до свадьбы

Марокканский солдат спустя почти четверть века после помолвки наконец-то женился на своей невесте.

Жених был одним из нескольких тысяч марокканских солдат, попавших в плен проамериканской армии движения ПОЛИСАРИО, воевавшего за независимость Западной Сахары. Выйдя из лагеря в рамках программы обмена пленными, жених, о котором известно лишь имя — Абдеррахим, устремился к своей невесте, проживавшей в своей 24 года.

Новобрачные дали интервью марокканскому телевидению, в котором сказали, что все это время верили во встречу. Абдеррахим и его невеста Бахия стали невольными участниками драмы, развернувшейся на северо-западе Африки четверть века назад.

Англия: новая королева морей

Британская судоходная компания *Cornwall* с гордостью заявляет, что "Куин Мэри-2", стоимостью почти в миллиард долларов — самое высокое, длинное и тяжелое пассажирское судно из когда-либо построенных. Лайнер официально присвоен имя Королевы Британии Елизаветы II. По этому поводу Королева раздала престижную бутылку французского шампанского "Дома Кайо" о нос крупнейшего в истории пассажирского судна и окрестила его в честь своей бабушки, жены короля Георга V.

В 1936 года моря бороздила "Куин Мэри-1", но сейчас она служит плавучим отелем и стоит на приколе в Калифорнии.

Королева отобедала в одном из 15 ресторанов, посетила один из пяти плавательных бассейнов и планетарий. Кроме того, на лайнере есть гигантский балетный зал, двухэтажный театр на тысячу мест, казино, стадион, гостиница для домашних животных и ясли для детей, которых обслуживают английские няни. Внутренним стенам увешаны картинами, общая стоимость которых превышает 5 миллионов долларов.

Длина его корпуса — 345 метров, что в пять раз больше, чем размер первого лайнера компании *Cornwall* "Британия". На многих палубах судна могут разместиться до 2620 пассажиров, а три четверти кают имеют собственные балконы.

НОВОСТИ

Джордж Буш желает скорейшего установления демократии на Кубе

Президент США Джордж Буш высказался за скорейшее установление демократии на Кубе мирными средствами. Об этом он заявил на проходящем в Монтеррее (Мексика) региональном саммите стран Северной и Южной Америки.

В ходе своего выступления на саммите американский президент подчеркнул, что все народы Ботан Латинской Америки имеют "большое право на свободу". "Нам необходимо продолжать поддерживать народ Кубы, который на протяжении почти 50 лет подвергался репрессиям и тирании", — заявил Буш.

"Диктатуре нет места на обоих американских континентах. Мы все обязаны стремиться к скорейшему переходу Кубы к демократии", — добавил президент США.

Американский истребитель уронил бомбу на Великобританию

Представители американской авиации Великобритании признали, что на прошлой неделе, в четверг, один из истребителей F-15E уронил бомбу во время тренировочного полета. Как пишет газета *The Times of India*, разлетевшейся бомбы, она упала в малонаселенной местности (близ расположена в графстве Камберленд) и причинила только незначительный ущерб строению. Никто не пострадал.

Бомба была изъята, обстоятельства происшедшего выясняются. На официальном сайте авиавыбых никаких упоминаний об этом инциденте не дается.

За каждым британцем ежедневно следят по 300 скрытых камер

Среднестатистический житель Великобритании более 300 раз в день попадает под наблюдение скрытых камер. Они могут быть установлены в поездах, магазинах, ресторанах, банках, и чаще всего люди не замечают их. По информации сайта ежедневной газеты *Independent*, впервые такие камеры появились еще в 1950-е годы, тогда ими пользовались для регулирования уличного движения в больших городах. Позже мы нашли другое применение, с их помощью можно было предотвращать преступления или получить важный для следствия материал.

Правительство Джона Мейджора щедро спонсировало создание соответствующей инфраструктуры, после 11 сентября кабинеты Тони Блэра также стали выдавать на развитие системы наблюдения миллионы фунтов стерлингов.

Такая ситуация тем не менее раздражает борцов за права человека, которые считают это вторжением в частную жизнь и надеются на полномасштабное обсуждение обществом этой проблемы. Так, члены группы "Свобода" утверждают, что для властей и полиции камеры стали палочкой-выручалочкой, ответной, но малоэффективной мерой на рост преступности.

Испания: новый закон об иностранцах

Он нацелен против нелегальных иммигрантов, однако предусматривает меры так или иначе коснуться всех иностранцев, неграждан Евросоюза, желающих посетить Испанию.

Отныне авиакомпании, выполняющие рейсы в Испанию, обязаны направлять в эту страну списки пассажиров еще до того, как самолет вылетит в аэропорт назначения. Авиаперевозчики должны также следить, чтобы все пассажиры с туристической визой использовали свой обратный билет. Если пассажир не улетит на родину в положенные сроки, то компания обязана немедленно информировать об этом компетентные испанские органы. Если же она по какой-то причине не предоставила испанцам интересующие их сведения, то ее ждет штраф в 60 тысяч евро.

Новый закон упростил также процедуру высылки из страны нелегальных иммигрантов. В противном случае депортация будет отныне решаться в судебных делах. К тому же скандалы, к примеру, на улице нелегалы будут доживать последние дни.

даться репатриации не дома, как раньше, а в тюрьме. Наказание за нелегальное пребывание на территории Испании — запрет возвращаться сюда в течение 10 лет.

Новый закон дает право полиции использовать для выявления нелегалов списки лиц, зарегистрированных в муниципальных властях. Ранее эти списки считались конфиденциальной информацией. Многие иностранцы регистрируются, чтобы пользоваться испанской системой медицинского обслуживания и образования.

Также увеличены штрафы для предпринимателей, которые используют труд иностранцев, не имеющих вида на жительство и права на работу в Испании.

Концец ярко-красной трубки судна возвышается над морем на 72 метра (высота 23-этажного дома), а значит, капитан Рон Уорик сможет взглянуть прямо в глаза статуе Свободы на подходе к Нью-Йорку.

Однако даже капитан не вполне уверен в остойчивости судна. "Его корпус — как исполтинский парус. Если ветер превзойдет 25 узлов, вполне возможно, что придется пережить несколько трудных моментов", — говорит он.

Цены на каюты начинаются с тысяч фунтов (около 1800 долларов) и достигают 20 тысяч фунтов, если вы хотите расположиться в роскошных апартаментах и не мыслите жизни без собственного слуги.

Планируется, что в год судно будет пересекать Атлантику 30 раз.

Казахстан: океан в степи

Капля мирового океана посреди песчаных степей — так называют городок осканария в туристическом СНГ и самый удаленный от океана в мире.

В центре Казахстана, в 3 тысячах километров от мирового океана, плавает более 2000 морских и океанских рыб. В океанариуме Астаны представлены такие обитатели Южного полушария, как акулы, скаты, мурены и прочие экзотические особи с оригинальными или, наоборот, вполне обычными названиями. Например, рыба-сержант, своими полостями напоминающая жел "танкища". Вместе с крупными обитателями морской фауны "сержант" живет в большом аквариуме, вдоль которого проложено 70-метровое стеклянное тоннельное наблюдение. В океанариум, которая проведена вас по всему тоннелю, прогоняется очень быстро вертеть голову. Потому что жизнь по ту сторону стекла чрезвычайно активна. Вон очень быстро работает хвостом чернопалатная акула, которую почти всегда сопровождает рыба-прилипала, причем не одна.

Дважды в день — в обед и вечером — волонтеры и аквариумисты казахстанского океанариума устраивают для посетителей шоу с нестандартным названием "Коралевые акулы". Здесь гордо расхаживают о том, какое впечатление произвел их развлекательный комплекс на таких именитых гос-

Энциклопедия «Народная воля», выпуск №76

Алена Глінская

Свой чалавек у Масковіі

Нарадзілася каля 1505 года. Так і засталася б невядомай, хопя яе дзядзькам быў герой Клецкай бітвы, які потым перайшоў на службу да маскоўцаў, Міхал Глінскі дзі бацька Васіля Лыбоні прымаў у гэтай сувязі, калі б на яе не кінуў позірк вялікі князь маскоўскі Васілі III. Ён вырашыў адрэацыя сваю бяздзетную жонку Саломонію ў манастыр, а чарговы раз ажыццявіў на Глінскай.

Вяселле згулялі ў студзені 1830 года, а свайго першыня дачкачалася толькі ў ноч на 25 жніўня 1830 года. Немаўля назвала Іванам — у гонар блізкай-шта да часу яго нараджэння свята Адраджэння Івана Прадвечна. Так з'явіўся на свет Іван IV, якога ў будучым за жорсткасці і непрадказальнасці павольна пачнуць называць Іванам Грозным. Другі сын Юрый, які нарадзіўся праз два гады пасля першага, аказаўся непаўназным.

Але быццё іх быў шчаслівым, і яны не маглі не разлічваць свайм дзецім. Дый пра тое, што ў сям'ю ёсць адзіночкі ў развіццё, стала вядома не адразу, а што да Васіля III, дык ён не дакаваўся, калі яны сталі дарослымі, бо заўчасна памёр на пышэсця пятым годзе жыцця.

Калі летам 1533 года сабраўся ў Троіцкі манастыр, узяў з сабой жонку і дзяцей. Разам бывалі на свядзе цудатворца Сергія, а ўжо адтуль адзіна пасаха на палыванне ў Волжскі (царстваў Івана Васілявіча). Ачуваючы сябе як заўсёды дабрыню, таму спадзівалася, правесіць колькі дзён на ўзгорні прыроды, добра адпачыць. Увечарэнне на дэвай назе пачыраванне, асабліва значнае гэтаму не надала. Аднак праз некаторы час утварыліся пачаскурныя нары, які з кожным днём усё больш гнаіліся. Толькі тады, калі з яго пашыкла кроў перамацку з тэм, па-спраўдліваму занепакоўся.

Як ні стараліся ў Маскве ўрачы ўратаваць яму жыццё, нішто не дапамагло. Васілі III не стаў 3 снежня 1533 года. Кажуць, калі Алена Васіліўна ўбачыла мітраполіта Дніла, мужа-вях братаў, а таксама брата, які з жонкай і дзецімі ў тым жа дзень загінуў, і ні слова не скажыць, упала на зямлю, як падкошаная. Нікія спробы прывесці яе ў прытомнасць станочных вынікаў не давалі, і толькі праз дзве гадзіны вялікая княгіня з шчэкамі раскрылася вочы. Калі ж яе вялі да саней, каб выліц цела Васіля III Аленскай сабор, дзе і пахавалася, пахаванне, канчаткова не магла прыйсці ў сябе, таму яе падтрымлівалі пад рукі.

Пачаўшы княжыць, мусіла спачатку прыслухавацца да меркаванняў апынкунаса савета, названага самім Васіліем III. Але акурат гэты апынкун савет і прынес ёй нямыла клопату, таму што аднадуштва ў ім не было. Дый і сама яна не аднолькава ставілася да баяраў. Спачатку найбольш прыбліжанымі зрабіла роднага дзядзьку і маладога князя Івана Ачучына-Целяпнёва-Абаленскага.

Добрыячлівае стаўленне да Міхала Глінскага тлумачыцца не прычынаў, а тым, што ў княстве нямыла незадаволенасці апошнім разамненнем Васіля III. Асцільва не прычынаў настроены прыхільнікі яго старога брата, дый і сам Юрый Іванавіч па-ранейшаму не хавае жадання заняць вялікі княжжы прастол. Таму ёй трэба было пачаць пачаць, якому можна штурхнаць дзяржаву, якую ў пачатку хайну прыкладна на дапамогу.

Аднак тады чалавечкам быў не адзін Міхал Глінскі, а і князь Ачучына-Целяпнёв-Абаленскі. Але калі Глінскі заставаўся надзейным радцам і прыхільнікам Алены Васіліўны з-за сваяцтва, а яшчэ з-за ўзвясненасці, што яна, стаўшы вялікай княгіняй, асцільва яе ў турмы, якой правіў тырнашальны галоў і дзяржаўны ачучына, дык Ачучына-Целяпнёв-Абаленскі зацываўся вялікай княгіняй як прыгожай жанчынай. Алена Васіліўна і сама была для яго неаб'явава.

Па названых прычынах і з'явілася да яе найбольш прыбліжаны менавіта гэтыя два чалавекі. І падумалі не магла, што кожны з іх паслобку мае яшчэ і асабісты інтарэс. Дый калі задалася было, калі аднолькава змала ўзвясненасці ў вернасці абодвух пры вырашэнні лёсу князя Юрыя Іванавіча. І Глінскі, і Ачучына-Целяпнёв-Абаленскі неадарнава напаміналі ёй, што, пакуль старога брата Васіля III жыў, спакою ў княстве не будзе, бо ён абавязкова перастанець спраўдзіць сваё даўняе жаданне заняць прастол. Таму сама лепш, што можна знайсці ў падобным выпадку, гэта ізаляваць яго. Вялікая княгіня паслухалася, і Юрый Іванавіч апынуўся за кратамі, дзе праз тры гады памёр. Пагаворвалі, што смерць была пакутніцкая: яго проста замярылі голадам.

Не задалася, што адно насілі абавязкова пачынае за сабой наступленне, а тая, што спачатку выступіла ў ролі аднадуштва, неўзабаве пачуць настольна вырашаць асабісты інтарэс, знаходзячы ў сваім наўнятым паддэўніку ворага. Менавіта так было з Глінскім і Ачучына-Целяпнёв-Абаленскім. Невядома, хто першы з іх зрабіў крок да варажосці, але паловны крок быў ажыццяўлены ў ролі сваяцтва, а тая трыццёкая ў судзі вымушана была выступаць вялікай княгіняй.

Магло стацца, што першым усе ж паспрабаваў паставіць на месца родны дзядзька, які, як ніхто іншы, пачаўшы, як далёка зашлі сувязі Алены Васіліўны з малым князем. Можна дапусціць, што напачатку пры

самой Масковіі. Дзякуючы Алене Васіліўне было разгаражана мясцовае самакіраванне. Паўсюдна пачалі выбірацца так званыя губныя старосты (назва паходзіла ад слова "губа", якое ў далейшым выпадку ўжывалася ў сэнсе "акурат").

Пасляпачатнае вялікая княгіня і аб прыняцці некаторых мер, накіраваных на палітычнае землекраўства. У прыватнасці, забаранілася купляць надзелы ў служавых людзей. Гэта рабілася для таго, каб зямлі не трапілі да прыватных асоб, якія не звязаны "са службай". Адначасова ўзмацніўся кантроль за выкарыстаннем участкаў, што належалі манастырам.

Алена Васіліўна падтрымала патрыярхальны тэаўны змены і ў падаткаабкладанне, пры гэтым яны прывялі да таго, што ў некаторых выпадках выплаты ў дзяржаўную казну змяншаліся, як з'яўлялася і колькасць саміх падаткаў, але тым не менш вялікая княгіня не збіралася адступіць.

Мала хто ведае, што менавіта дзякуючы Алене Васіліўне, у выніку правядзення ў 1535 годзе грашовай рэфармы, знайшла шырокае распаўсюджванне такая пачаскурная азіяна, як капейка. Дагэтуль у абароце знаходзіліся розныя манеты, у залежнасці ад таго, якое ўзяліся княства ўжываць і. І нават тым княствам, якія перасталі быць узяцельнымі, не адмянялі сваіх манет. Вядома, гэта ўскладняла гандаль, бо іхжака было знайсці грашовыя манеты, таму і былі розныя рознымі грашовымі адзінакамі. Алена Васіліўна вырашыла, што ва ўсёй краіне павінны хадзіць аднолькавыя манеты.

Калі пачынае абмяркоўвацца на дзяржаўным узроўні, з'явілася нямыла прыхільніцкай сабальнасці — менавіта так называлі манеты, распаўсюджваю ў Маскоўскім княстве, паколькі на ёй размяшчалася выява вершыня з шабляй. Па логіцы трэба было б аддаць перавагу гэтай грашовай адзінацы, бо яна належала княству, якое збіралі накісць сябе іныя землі і тым самым падобнае развіццё ў нечужой краіне. Але ў Маскве ў аўтарытэце Дзя Алены Васіліўна было не толькі патрыятызм, а, што не менш важна, карыстаючыся сённяшнім найменнем, і эканамізмам. "Сабальнасці" не мела належнай варты. З гэтым манетам, што з'явілася ў Ноўгарадзе, атрымалі кулы — большую пачаскурную манету, якая ўважвалася ў абарот на тэрыторыі ўсёго княства. На "нубаролах" жа быў адлюстраваны вершыня з шабляй, а з кал'ём. Асцількі пайшла добра вядома ўсім нам капейка.

А яшчэ пры праўленні Алены Васіліўны паставіла пачаць развіццё гандаль і розныя рамесствы. Не ў апошнюю чаргу таму, што яна запрасіла ў Маскву многіх выхадцаў з Вялікага княства Літоўскага. Колькасць сям'яў, якія прыходзілі на сталае жыццё, складала больш за 300. А не трэба забываць, што кравяцкі рамесствы ў ВКЛ мелі больш развіццё, чым у Маскве, і таму сабраўся ў Маскву, штурхалі туды традыцыі атрымалі належны прысці, а гэта сведчыла аб усё існасцім абліжэнні духа народаў.

Яна магла б зрабіць кулы большы, каб не супраціўляліся ў таксама сабраў немыла сілы, але ў апошні момант ахотку Юрыя Іванавіча, не меў ніякіх планаў накісць барышчы за ўладу. Тым не менш з'явіўся чуткі, што ён мае падобныя чуткі, а каб дасягнуць поспеху, шукае падтрымку ў Вялікім княстве Літоўскім.

Не сталі яны сакрэтам і для самога Андрэя Іванавіча, таму, калі вялікая княгіня запрасіла яго прыходзіць у Маскву, ён, разумеючы, чым гэта можа скончыцца, спачатку на тое, што хворы. Пасля гэтага Алена Васіліўна паслала супраць яго войска Ачучына-Целяпнёва-Абаленскага.

Андрэй Іванавіч знайшоў падтрымку ў ноўгарадцаў і таксама сабраў немыла сілы, але ў апошні момант ахотку Юрыя Іванавіча, не меў ніякіх планаў накісць барышчы за ўладу. Тым не менш з'явіўся чуткі, што ён мае падобныя чуткі, а каб дасягнуць поспеху, шукае падтрымку ў Вялікім княстве Літоўскім.

Калі ж ён з'явіўся ў Маскве, вялікая княгіня як быццам са зліўленнем заявіла, што ні пра якія запавядаўні нічога не ведае, а таму клятва дзяўчана Ачучына-Целяпнёва-Абаленскага не мае пад сабой сілы. І Андрэй Іванавіч паўтарыў гэтыя словы.

Каго-каго, а яго ізаляваць не існавалі ніякіх падстаў, але гэта не значыць, што супраць Алены Васіліўны ў Маскоўскім княстве не пачаўся пачаскурны крызіс. Цяжкім было пачаць пачаць, а каб дасягнуць поспеху, шукае падтрымку ў Вялікім княстве Літоўскім.

Тая вострая палітычная барацьба, што вялася ў Маскве, не перахадзіла, аднак, заставацца ў княстве абдзянай гаспадарыняй, для якой аднолькава важна, як тое, што робіцца ў краіне, так і стасункі з іншымі дзяржавамі. Пры гэтым, зразумела, Алена Васіліўна найперш абараняла інтарэсы Масковіі, але паколькі ў жыцці ўсё ўзаемазвязана, дык часам атрымлівалася так, што выгаду меў і супрацьлеглы бок.

Прынамсі, ў час не прадугледжана абавязкова Маскоўскай дзяржавы з Вялікім княствам Літоўскім 1534—1537 гадоў, у выніку якой ВКЛ явяўся сабе Гомель. Але той жа 1537 год у цэлым быў для Масковіі ўдачным, бо ўдалося заключыць выгадны дагавор са Швецыяй, паводле якога прадугледжвалася свабодны гандаль і гэты пачаскурны крызіс, аднак кулы важней, што Швецыя становілася нейтральнай.

Вялікі ўплыў на ход перагавораў аказвала сама вялікая княгіня маскоўская, якая ахотна садзілася за стол перамоу, рэгулярна сустракалася з замежнымі пасламі. Ды найбольш намагаўся прыкласці дзеянне да дасягнення лепшага жыцця ў

самой Масковіі. Дзякуючы Алене Васіліўне было разгаражана мясцовае самакіраванне. Паўсюдна пачалі выбірацца так званыя губныя старосты (назва паходзіла ад слова "губа", якое ў далейшым выпадку ўжывалася ў сэнсе "акурат").

Пасляпачатнае вялікая княгіня і аб прыняцці некаторых мер, накіраваных на палітычнае землекраўства. У прыватнасці, забаранілася купляць надзелы ў служавых людзей. Гэта рабілася для таго, каб зямлі не трапілі да прыватных асоб, якія не звязаны "са службай". Адначасова ўзмацніўся кантроль за выкарыстаннем участкаў, што належалі манастырам.

Алена Васіліўна падтрымала патрыярхальны тэаўны змены і ў падаткаабкладанне, пры гэтым яны прывялі да таго, што ў некаторых выпадках выплаты ў дзяржаўную казну змяншаліся, як з'яўлялася і колькасць саміх падаткаў, але тым не менш вялікая княгіня не збіралася адступіць.

Мала хто ведае, што менавіта дзякуючы Алене Васіліўне, у выніку правядзення ў 1535 годзе грашовай рэфармы, знайшла шырокае распаўсюджванне такая пачаскурная азіяна, як капейка. Дагэтуль у абароце знаходзіліся розныя манеты, у залежнасці ад таго, якое ўзяліся княства ўжываць і. І нават тым княствам, якія перасталі быць узяцельнымі, не адмянялі сваіх манет. Вядома, гэта ўскладняла гандаль, бо іхжака было знайсці грашовыя манеты, таму і былі розныя рознымі грашовымі адзінакамі. Алена Васіліўна вырашыла, што ва ўсёй краіне павінны хадзіць аднолькавыя манеты.

Калі пачынае абмяркоўвацца на дзяржаўным узроўні, з'явілася нямыла прыхільніцкай сабальнасці — менавіта так называлі манеты, распаўсюджваю ў Маскоўскім княстве, паколькі на ёй размяшчалася выява вершыня з шабляй. Па логіцы трэба было б аддаць перавагу гэтай грашовай адзінацы, бо яна належала княству, якое збіралі накісць сябе іныя землі і тым самым падобнае развіцё ў нечужой краіне. Але ў Маскве ў аўтарытэце Дзя Алены Васіліўна было не толькі патрыятызм, а, што не менш важна, карыстаючыся сённяш

